

L'avaluació del pressupost participatiu del Figaró-Montmany és un instrument d'anàlisi i avaluació participada que té com a finalitat valorar i reformular el mètode que permet la participació de la ciutadania en l'elaboració dels pressupostos municipals.

Avaluació del Pressupost Participatiu

Resum Executiu

Figaró-Montmany

Gerència de Serveis d'Igualtat i Ciutadania
Servei de Polítiques d'Acció Comunitària i Participació Ciutadana
Recinte Mundet. Edifici Migjorn, 3a
Passeig de la Vall d'Hebron, 171
08035 Barcelona
Tel 934 022 713 · Fax 934 022 714
s.politiquesdc@diba.cat
www.diba.cat

Avaluació del Pressupost Participatiu

Resum Executiu

Figaró-Montmany

**Diputació
Barcelona**

**AJUNTAMENT DE
FIGARÓ-MONTMANY**

Encàrrec:

Ajuntament de Figaró-Montmany

Direcció i Coordinació:

Servei de Polítiques d'Acció Comunitària i Participació Ciutadana
Gerència de Serveis d'Igualtat i Ciutadania
Àrea d'Atenció a les Persones

Realització tècnica:

SÒCOL, Tecnologia Social

SOCOL

Tecnologia
Social

Diputació
Barcelona

Avaluació del Pressupost Participatiu de Figaró-Montmany

Anàlisi integral, avaluació participada i
proposta de reformulació del mètode

INTRODUCCIÓ	4
EL PROCÉS I LA SEVA EVOLUCIÓ	5
HISTÒRIA DEL PROCÉS	5
DIAGNOSI I DISSENY DEL MÈTODE (2003-2004)	5
PRIMERES EDICIONS (2005-2006)	6
EL PAM I LES GRANS INVERSIONS (2007)	6
CRISI, DINAMITZACIÓ I MILLORA (2008-2010)	7
AVALUACIÓ I REDEFINICIÓ (2011-2012)	7
CARACTERÍSTIQUES DEL PROCÉS	8
OBJECTIUS DEL PRESSUPOST PARTICIPATIU	9
EL MÈTODE ANY A ANY	10
LA DIAGNOSI I EL DISSENY DEL MÈTODE (2003-2004)	10
EDICIÓ I (2005)	11
EDICIÓ II (2006)	11
EDICIÓ III (2007)	12
EDICIÓ IV (2008)	12
EDICIÓ V (2009)	13
EDICIÓ VI (2010)	14
EDICIÓ VII (2011)	14
ELS MECANISMES PARTICIPATIUS	16
LA COMISSIÓ PERMANENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA (CPPC)	16
LA VOTACIÓ	16
REALITZACIÓ DE PROPOSTES	19
EL QUADERN FAMILIAR	20
EL CONSELL DE POBLE	21
ELS PARTICIPANTS	22
QUANTITAT DE PARTICIPANTS	22
DIVERSITAT DE PARTICIPANTS	23
GRUPS D'EDAT	24
GÈNERE	25
POBLACIÓ IMMIGRADA	25
SEGONES RESIDÈNCIES	26
LES ACCIONS	27
EL FILTRATGE	27
ELS CRITERIS DE VALOR AFEGIT	27
ELS RESULTATS	27

GRAU D'EXECUCIÓ DE LES ACCIONS	28
<u>CONSEQÜÈNCIES</u>	<u>30</u>
UTILITAT	30
APRENTATGE	30
IMPACTE SOBRE EL PRESSUPOST	31
<u>REPTES PEL FUTUR</u>	<u>33</u>
ANNEX. TAULA RESUM	35

Introducció

El present informe és un resum executiu d'un estudi més ampli encarregat per l'Ajuntament de Figaró-Montmany i la Diputació de Barcelona per avaluar els Pressupostos Participatius d'aquest municipi, un mètode per tal de decidir participada i anualment el destí d'una part dels recursos municipals.

Quan s'estan a punt de complir els 10 anys de l'inici d'aquesta experiència d'innovació democràtica (experiència que ha tingut un notable ressò mediàtic i que fou guardonada amb el Premi a la Innovació Democràtica de la Generalitat de Catalunya) i davant l'actual situació de crisi econòmica i la davallada dels ingressos municipals que ha afectat a les darreres edicions, l'ajuntament de Figaró-Montmany s'ha plantejat dur a terme una avaluació amb profunditat del procés i una revisió i redefinició del mètode amb l'objectiu de millorar-lo i adaptar-lo a la nova realitat municipal.

A continuació exposarem de forma sintètica els orígens i antecedents del mètode, les seves característiques, els resultats obtinguts en l'avaluació així com els principals reptes pel futur.

El procés i la seva evolució

HISTÒRIA DEL PROCÉS

L'any 2003 la **Candidatura Activa del Figaró** (CAF) va guanyar les eleccions municipals i va accedir al govern de Figaró-Montmany. Un dels principals eixos programàtics de la CAF era la participació ciutadana i un dels seus compromisos electorals el d'impulsar els Pressupostos Participatius al municipi.

En aquest context, el Pressupost Participatiu de Figaró-Montmany es va començar a gestar l'any 2003 amb la realització d'una diagnosi participativa i la construcció del mètode del procés, dues dinàmiques que es van desenvolupar en paral·lel a l'elaboració i aprovació del Reglament de Participació Ciutadana del Municipi. L'any 2005 es va implementar la primera edició del Pressupost Participatiu. Des d'aleshores s'han dut a terme 7 edicions, la darrera de les quals l'any 2011. Durant aquests anys el mecanisme ha mantingut l'essència original però ha patit algunes modificacions, les revisem a continuació.

Com veurem al llarg de l'avaluació, els Pressupostos Participatius han assolit un important nivell de participació ciutadana però, sobretot, han contribuït molt significativament a la **gran transformació** que ha experimentat el municipi en els darrers 10 anys. Una transformació tant en termes democràtics (en la qual hi han intervingut també els altres processos participatius impulsats), una transformació en termes socials (amb accions orientades als col·lectius més vulnerables) i una transformació en termes substantius (prioritzant i orientant les polítiques dutes a terme en aquest període).

Diagnosi i disseny del mètode (2003-2004)

Entre els anys 2003 i 2004 es va realitzar una **diagnosi participativa** del municipi per tal de caracteritzar el municipi i detectar les seves principals problemàtiques com a punt de partida del procés. La diagnosi fou realitzada per un grup de

pràctiques del Postgrau en Participació i Desenvolupament Sostenible de la Universitat Autònoma de Barcelona sota la lògica de la IAP (Investigació Acció Participativa). També en el marc del conveni de col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona durant l'any 2004 es va dur a terme la primera proposta metodològica per al pressupost participatiu.

Primeres edicions (2005-2006)

Les dues primeres edicions del Pressupost Participatiu es varen produir en absència d'instruments de planificació estratègica al municipi (durant aquests anys s'estava elaborant l'Agenda 21). L'any 2005 es va celebrar un **Taller de Futur**, del qual en varen sortir 3 línies estratègiques que havien de guiar tant les accions del pressupost municipal dels propers anys com l'Agenda 21. El Pressupost Participatiu reforçava aquelles accions que responien a aquestes línies estratègiques.

Aquestes dues primeres edicions varen posar molt l'accent en l'elaboració de les **propostes**. La participació en la primera edició va ser la més baixa de totes les edicions (201 vots), però aquesta va incrementar molt significativament en la segona edició (310 vots), en la que es va incorporar la votació infantil i es va fer coincidir la votació adulta amb el referèndum sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

El PAM i les Grans Inversions (2007)

L'edició de l'any 2007 va ser marcadament diferent a les anteriors. S'iniciava un nou mandat municipal i, per primer cop, es va voler vincular el Pressupost Participatiu amb el Pla d'Actuació Municipal del mandat (2008-2011). En aquest context es va desenvolupar en paral·lel la redacció del **PAM** i el procés de Pressupostos Participatius, fent coincidir la votació del Pressupost Participatiu amb la votació (amb un mecanisme molt similar) de les **Grans Inversions** del mandat que s'incorporarien al PAM.

En aquesta edició es va suprimir la fase de propostes (les va triar directament la CPPC), ja que el procés participatiu del PAM contemplava diversos mecanismes de realització de propostes d'actuació per a tot el mandat. Aquesta fou també l'edició amb

més recursos sotmesos a participació (150.000 €). Les propostes triades per la CPPC, però, provenien de les butlletes de les edicions anteriors.

Crisi, dinamització i millora (2008-2010)

Les tres edicions següents es varen caracteritzar per una **oscil·lació en la forma de selecció de les propostes**, que en tots els casos es varen voler vincular als nous instruments de planificació estratègica del municipi, especialment el PAM 2008-2011 i l'Agenda 21. Al mateix temps, es varen anar implementant diferents mesures orientades a la **dinamització** del procés: sessions de capacitació amb gent gran i dones immigrades, activitats de tot tipus vinculades a la votació popular, incorporació del **vot electrònic**, tallers amb col·lectius diana (joves, comerços, associacions, dones, etc.)

D'altra banda, durant aquests anys es varen començar a notar els efectes de la crisi econòmica. L'edició de l'any 2008 fou la que menys recursos sotmeté a participació (80.000 €). A més durant les tres edicions únicament es va garantir l'execució d'una part dels recursos sotmesos a participació (entre 30.000 € i 50.000 €), la resta es condicionaven a l'obtenció de finançament.

Avaluació i redefinició (2011-2012)

La darrera edició del Pressupost Participatiu fou l'any 2011. A l'igual que l'any 2007, s'iniciava un nou mandat municipal i es va fer coincidir el Pressupost Participatiu amb el procés participatiu per a l'elaboració del PAM 2012-2015, tot realitzant la votació del Pressupost Participatiu amb la de les Grans Inversions del PAM. Destaquen dos elements de renovació d'aquesta edició en relació amb totes les anteriors: l'actualització de la **diagnosi** del municipi i la definició de 7 **noves línies estratègiques** que substitueixen les 3 línies sorgides del Taller de Futur de l'any 2005.

L'any 2011, però, s'arrossegaven algunes accions que no s'havien pogut executar de l'edició de l'any 2010. Aquesta situació s'havia donat en diverses ocasions des de l'any 2008, però finalment les accions s'acostumaven a executar, encara que

fos amb un any de retard. La problemàtica va arribar l'any 2012, quan a les esmentades accions pendents d'executar de l'any 2010 s'hi varen sumar bona part de les accions de l'edició de l'any 2011, que no tampoc van poder ser executades. S'evidenciava d'aquesta manera un nou escenari **d'escassetat de recursos**, fet que va portar a la CPPC a aturar el Pressupost Participatiu temporalment per tal d'avaluar-lo i redefinir-lo.

CARACTERÍSTIQUES DEL PROCÉS

Els Pressupostos Participatius de Figaró-Montmany són un instrument de participació ciutadana que, anualment des de l'any 2005 i per iniciativa de la CAF, mobilitza a més 350 persones del municipi per tal de proposar, debatre i decidir a què es destina una part significativa del Pressupost Municipal de l'any següent. Les principals característiques d'aquest procés són les següents:

- **Decisió mitjançant votació:** la votació popular és l'element central del procés. Cada any la ciutadania vota un llistat d'accions d'una butlleta.
- **Voluntat estratègica:** des de l'inici el procés ha volgut ser coherent amb una determinada visió de futur del municipi i s'ha vinculat als diferents instruments de planificació estratègica del municipi (PAM, Agenda 21, Projecte Educatiu del Figaró, etc.)
- **Dinamització:** tot i que la votació és el moment central, tot el procés s'acompanya d'activitats i estratègies de dinamització per fomentar la participació dels diferents col·lectius del municipi.
- **Coordinació plural:** la coordinació de tot el procés es realitza des de la Comissió Permanent de Participació Ciutadana (CPPC), un òrgan plural amb representació de les diferents formacions polítiques, les associacions i la ciutadania.
- **Educació:** a més de ser un procés de proposta i presa de decisions, es pretén educar en els valors de la democràcia participativa. En aquest sentit destaca l'ús del Quadern Escolar per al Debat en Família i la votació infantil.

En termes generals el procés s'organitza en les següents fases:

- **Presentació:** es presenta el procés i es rendeixen comptes dels resultats de la darrera edició
- **Realització de propostes:** es recullen, formulen o seleccionen un llistat de propostes
- **Filtratge i valoració econòmica:** les propostes han de complir uns criteris bàsics (legalitat, viabilitat tècnica, competència municipal, no insostenibilitat i no exclusió social) i s'han d'ajustar als límits econòmics establerts. L'ajuntament valora econòmicament les propostes i la CPPC vetlla pel compliment dels criteris i agrupa les propostes que són similars.
- **Votació:** la ciutadania vota diverses propostes d'entre el llistat confeccionat per la CPPC. Tenen dret a vot els majors de 16 anys independentment de la nacionalitat i persones donades d'alta al registre de participació per a segones residències i persones nascudes al municipi.
- **Priorització:** la CPPC aplica els criteris de priorització acordats a l'inici del procés. La votació és el criteri de major pes, seguit del caràcter estratègic de les propostes.
- **Avaluació i revisió del mètode:** finalment s'avalua el funcionament de l'instrument i es revisa el mètode per a l'any següent.

OBJECTIUS DEL PRESSUPOST PARTICIPATIU

Totes les persones que han estat implicades en la present avaluació dels Pressupostos Participatius de Figaró-Montmany entenen que aquests són un procés participatiu que es repeteix anualment per tal de decidir (prioritzar) com es gasta una part del Pressupost Municipal.

Des de la CAF, però, s'insisteix en que es tracta només d'un mètode que respon a un "esperit", una **voluntat política** de fer participar a la ciutadania en les decisions públiques i que, per tant, l'important no és tant el mètode, que es podria canviar, com aquest "esperit". En la mateixa línia, des de la CAF també s'argumenta que cal entendre el Pressupost Participatiu en el conjunt dels processos participatius del municipi (PAM, POUM, Agenda 21, etc.), no només perquè el mecanisme busca posar en relació els diferents instruments de planificació (la majoria dels quals han estat elaborats

participativament) sinó sobretot perquè tots responen a la mateixa voluntat política.

Preguntats pels objectius que persegueix el procés, podem identificar les següents tendències en les respostes de les persones entrevistades:

- **Participació:** incorporar a la ciutadania en la decisió d'allò que és públic.
- **Inclusió:** tenir en compte la diversitat de persones i col·lectius del municipi.
- **Decisió:** decidir com es gestiona una part dels recursos municipals.
- **Sensibilitat:** acostar-se a les necessitats i les demandes de la població tot obrint la gestió municipal als destinataris dels serveis perquè hi puguin influir.
- **Corresponsabilitat:** conscienciar a la ciutadania del fet que els recursos són limitats i fer-la corresponsable de la prioritització de la despesa municipal.
- **Aprenentatge:** donar a conèixer quants recursos té l'ajuntament, d'on es recapten i com es poden gastar.
- **Democràcia:** fomentar la cultura democràtica i avançar cap a una democràcia més participativa.
- **Millora de les polítiques:** millorar les polítiques públiques impulsades per l'ajuntament a partir del coneixement que té la població de les seves problemàtiques, la seva creativitat a l'hora de pensar propostes d'actuació i el seu sentit comú a l'hora de prioritzar aquestes accions.

EL MÈTODE ANY A ANY

Detallem a continuació els principals elements metodològics de les diferents edicions del Pressupost Participatiu.

La Diagnosi i el disseny del mètode (2003-2004)

Per a l'elaboració de la diagnosi participativa es varen dur a terme les següents tècniques d'investigació-acció:

- 15 entrevistes en profunditat a informants clau

- 4 grups de discussió (joves, associacions, comerços i col·lectiu d'immigrants)
- Construcció d'un sociograma
- Consell de Poble en format taller de devolució de la Diagnosi

Per elaborar el disseny del mètode del Pressupost Participatiu es van celebrar 2 Consells de Poble en format taller:

- Taller sectorial sobre el mètode participatiu
- Taller de devolució del mètode

Edició I (2005)

- **Consell de Poble (2):** Imaginem el futur i Debat de propostes
- **Origen de les propostes** (2 per persona i 2 per associació): Full de Propostes (en paper i on-line), Quadern Familiar
- **Límits:** legalitat / viabilitat tècnica /competència municipal / no insostenibilitat / no exclusió social / màxim 24.000 € per proposta / no més de 4 propostes superiors a 15.000 € / almenys una proposta per cadascuna de les 4 àrees de l'ajuntament
- **Votació popular:** urna al carrer
- **Criteris de priorització:** votació (75%), acció estratègica (15%), necessitat bàsica (5%), persones beneficiades (5%)
- **Recursos sotmesos a participació:** 100.000 €

Edició II (2006)

- **Consell de Poble (1):** Fem propostes i les debatem
- **Origen de les propostes** (2 per persona i 2 per associació): Full de Propostes (en paper i on-line), Quadern Familiar i Consell de Poble
- **Límits:** legalitat / viabilitat tècnica /competència municipal / no insostenibilitat / no exclusió social / màxim 24.000 € per proposta / no més de 4 propostes superiors a 15.000 € / almenys una proposta per cadascuna de les 4 àrees de l'ajuntament

- **Votació popular:** urna al carrer i al referèndum de sobre l'Estatut / votació infantil a l'escola
- **Criteris de priorització:** votació (75%), acció estratègica (15%), necessitat bàsica (10%)
- **Recursos sotmesos a participació:** 100.000 € (adults) + 24.000 € (infants)

Edició III (2007)

- **Consell de Poble (0):** no se'n realitza en el marc dels pressupostos participatius, se'n fa 1 per debatre les Grans Inversions del PAM
- **Origen de les propostes:** Les tria la CPPC (25 a proposta de la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 i 25 més sorgides del Pla d'Accessibilitat, el Pla de Desenvolupament Local, les propostes no escollides de les edicions anteriors i altres realitzades per la CPPC)
- **Votació popular:** urna al carrer / votació infantil a l'escola
- **Límits:** legalitat / viabilitat tècnica /competència municipal / no insostenibilitat / no exclusió social / màxim 45.000 € per proposta / no més de 4 propostes superiors a 25.000 € / almenys una proposta per cadascuna de les 3 línies estratègiques
- **Criteris de priorització:** votació (65%), acció estratègica (25%), necessitat bàsica (10%)
- **Recursos sotmesos a participació:** 150.000 € (dels quals 80.000 amb accions de l'Agenda 21) + 8.000 € (infants)

Edició IV (2008)

- **Consell de Poble (0):** no se'n realitza cap
- **Origen de les propostes:** Les tria la CPPC (25 a proposta de la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21, 20 del PAM 2008-2015 i 10 més sorgides del Pla Local de Joventut, el Pla d'Accessibilitat, el Pla de Desenvolupament Local, les propostes no escollides de les edicions anteriors i altres realitzades per la CPPC)

- **Votació popular:** urna al carrer i a activitats / votació infantil a l'escola
- **Límits:** legalitat / viabilitat tècnica /competència municipal / no insostenibilitat / no exclusió social / màxim 30.000 € per proposta / no més de 4 propostes superiors a 25.000 € / almenys una proposta per cadascuna de les 3 línies estratègiques
- **Criteris de priorització:** votació (65%), acció estratègica (25%), necessitat bàsica (10%)
- **Recursos sotmesos a participació:** 80.000 € (dels quals 50.000 amb accions de l'Agenda 21) + 8.000 € (infants). Es garanteix l'execució de 30.000 € i la resta es condiciona a l'obtenció de finançament.

Edició V (2009)

- **Consell de Poble (0):** no se'n realitza cap
- **Origen de les propostes:** Full de Propostes (en paper i on-line), Quadern Familiar i 4 grups de discussió sectorials. La CPPC fa una selecció entre les propostes rebudes i altres propostes dels instruments de planificació estratègica del municipi (Agenda 21, PAM 2008-2015, Pla Local de Joventut, Pla d'Accessibilitat, Pla de Desenvolupament Local)
- **Votació popular:** urna al carrer i a activitats / votació infantil a l'escola
- **Límits:** legalitat / viabilitat tècnica /competència municipal / no insostenibilitat / no exclusió social / màxim 30.000 € per proposta / no més de 4 propostes superiors a 25.000 € / almenys una proposta per cadascuna de les 3 línies estratègiques
- **Criteris de priorització:** votació (65%), acció estratègica (25%), necessitat bàsica (10%)
- **Recursos sotmesos a participació:** 100.000 € (dels quals 60.000 amb accions de l'Agenda 21) + 8.000 € (infants). Es garanteix l'execució de 50.000 € i la resta es condiciona a l'obtenció de finançament.

Edició VI (2010)

- **Consell de Poble (0):** no se'n realitza cap
- **Origen de les propostes:** Full de Propostes (en paper i on-line), 6 grups de discussió sectorials, sessió de la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21, sessió del grup impulsor del Projecte Educatiu del Figaró.
- **Votació popular:** urna al carrer i a activitats / votació electrònica / votació infantil a l'escola
- **Límits:** legalitat / viabilitat tècnica /competència municipal / no insostenibilitat / no exclusió social / màxim 30.000 € per proposta / no més de 4 propostes superiors a 25.000 € / almenys una proposta per cadascuna de les 3 línies estratègiques
- **Criteris de priorització:** votació (65%), acció estratègica (25%), necessitat bàsica (10%)
- **Recursos sotmesos a participació:** 100.000 € + 8.000 € (infants). Es garanteix l'execució de 30.000 € i la resta es condiona a l'obtenció de finançament.

Edició VII (2011)

- **Consell de Poble (1):** se'n fa 1 per debatre les Grans Inversions del PAM i també es debaten les grans línies estratègiques que posteriorment es vincularan als Pressupostos Participatius
- **Origen de les propostes:** Les tria la CPPC (15 dels diferents plans sectorials a proposta del govern, 10 a proposta de la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21, 15 a proposta del Grup impulsor del Projecte Educatiu del Figaró, 10 de les propostes no escollides en la darrera edició).
- **Votació popular:** urna al carrer i a activitats / votació electrònica / votació infantil a l'escola
- **Límits:** legalitat / viabilitat tècnica /competència municipal / no insostenibilitat / no exclusió social / màxim 30.000 € per proposta / no més de 4 propostes superiors a 25.000 € / almenys una proposta per cadascuna de les 3 línies estratègiques

- **Criteris de priorització:** votació (65%), acció estratègica (25%), necessitat bàsica (10%)
- **Recursos sotmesos a participació:** 100.000 € + 8.000 € (infants). Es garanteix l'execució de 30.000 € i la resta es condiciona a l'obtenció de finançament.

Els mecanismes participatius

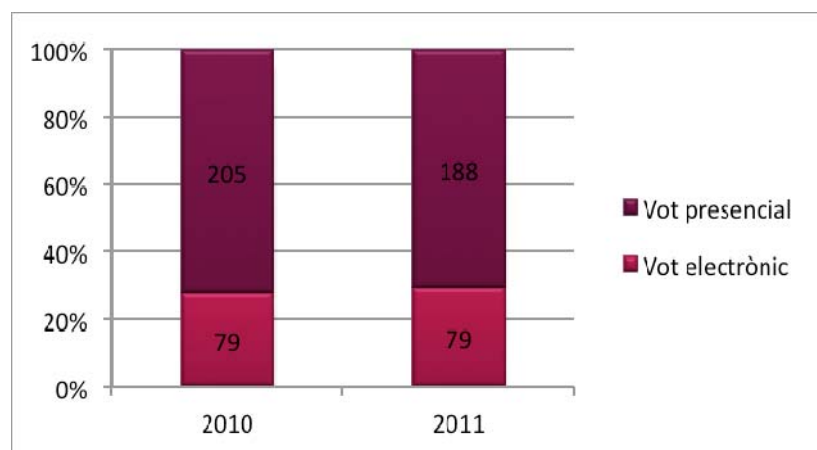
Al llarg del procés s'utilitzen diversos mecanismes participatius. Tot i que és cert que es mantenen espais de diagnosi i de deliberació per la elaboració de propostes, aquests són més puntuals i hi ha hagut una tendència a concentrar la participació bàsicament en la **votació**.

LA COMISSIÓ PERMANENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA (CPPC)

La coordinació formal de tot el procés recau en la Comissió Permanent de Participació Ciutadana (CPPC). Es tracta d'un òrgan plural en el qual hi ha un representant de cada candidatura que hagi superat el 3% de vots en les darreres eleccions municipals, l'alcalde, el regidor de participació ciutadana, 3 representants de les entitats del municipi, 3 representants de la ciutadania escollits per sorteig entre voluntaris i els tècnics que en cada cas l'ajuntament estimi oportú (amb veu però sense vot).

LA VOTACIÓ

La votació és l'element central del procés. L'any 2005 es va realitzar únicament votació presencial en una urna instal·lada a les dependències municipals i al carrer durant diversos dies. L'any 2006 es va afegir la votació infantil a l'escola. L'any 2008 es varen començar a desenvolupar activitats de dinamització del vot i l'any 2010 es va introduir el vot electrònic.

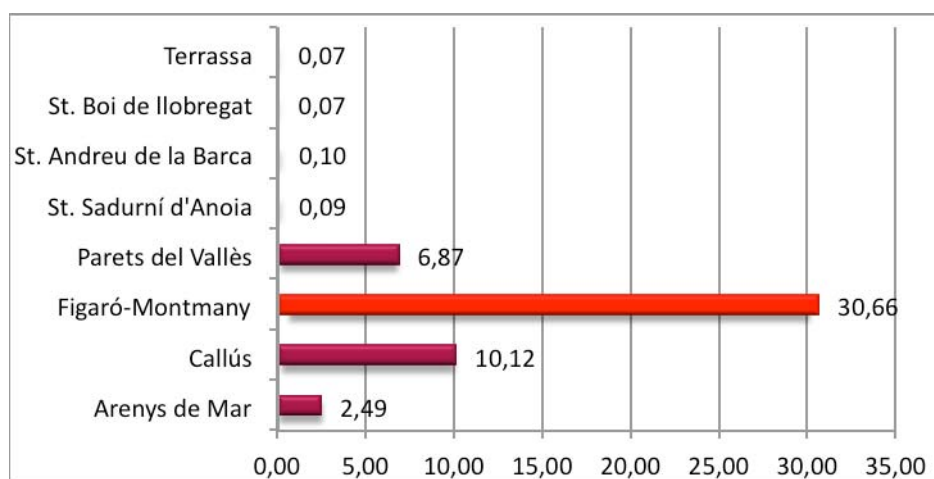
Gràfic1. *Vot presencial i vot electrònic*

Tal i com s'observa en el gràfic, el vot

presencial és superior al vot electrònic. Si bé aquest últim ha incrementat percentualment en la darrera edició. Cal tenir en compte que el vot presencial està acompanyat d'activitats de dinamització i, a més, el fet que les dues votacions es produeixin de forma consecutiva i no simultània (realitzant-se primer la votació electrònica) pot dificultar l'ús d'aquest instrument.

Si comparem la participació obtinguda a través d'aquest mecanisme amb la d'altres municipis catalans que també tenen Pressupost Participatiu amb votació veiem com Figaró-Montmany és un cas excepcional, doncs obté un percentatge de participació en relació a la població total molt superior al de la resta de municipis (Blanco i Ballester, 2011). És cert que alguns d'aquests municipis restringeixen la votació a una part de la població, però Parets del Vallès, Callús i Arenys de Mar realitzen una votació també oberta al conjunt de la ciutadania.

Gràfic 2. Participació respecte la població total (%)

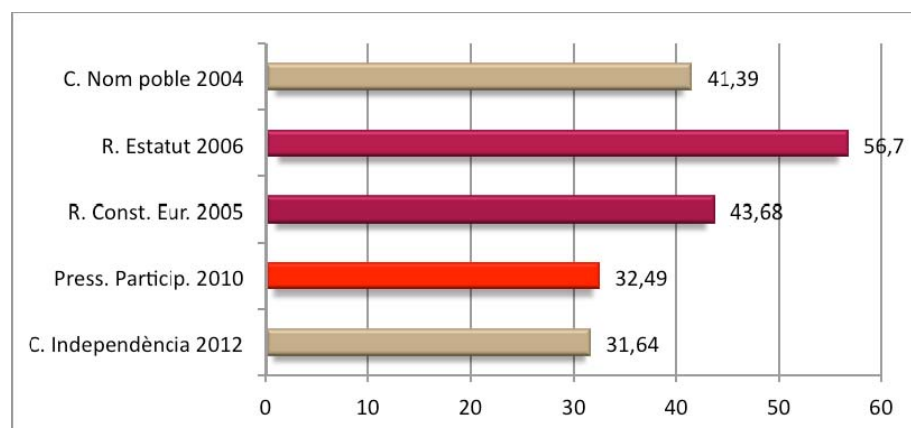
D'altra banda, si ens fixem amb altres consultes i referèndums que s'han dut a terme al municipi en els darrers anys també observem com

la participació a la votació del Pressupost és prou significativa. Cal tenir en compte que la votació al pressupost és complexa, tant pel contingut de les accions com pel sistema de votació (el ciutadà ha de triar 10 accions d'entre una llista de 50 o 69). Seria d'esperar, per tant, que la participació obtinguda fos significativament inferior a la de consultes o referèndums en que el votant ha de triar entre 3 opcions molt simples (a favor, en contra o en blanc).

Tanmateix, amb l'excepció del referèndum sobre l'Estatut, veiem com la participació a la votació del pressupost no és molt inferior a la consulta sobre el nom del poble realitzada l'any 2004 o al referèndum sobre la Constitució Europea de l'any

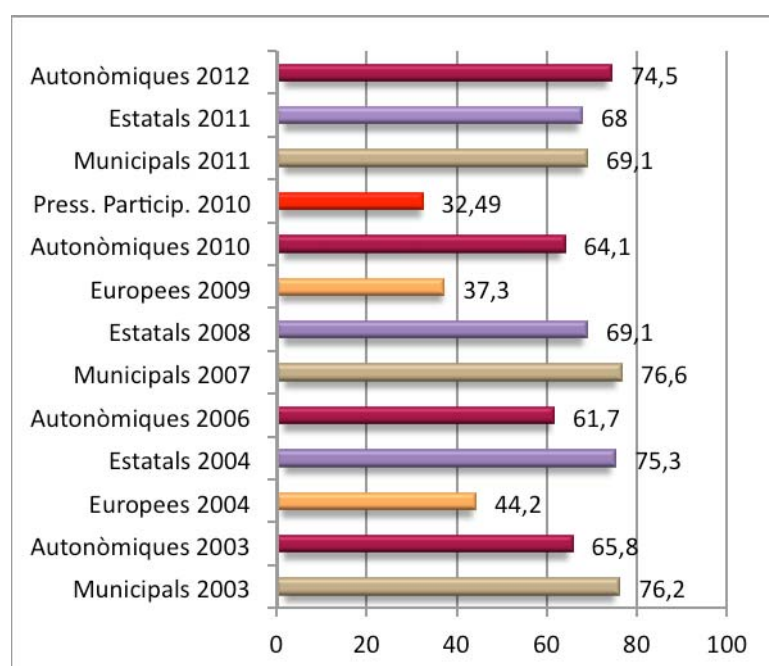
2005. I, de fet, fins i tot s'obté un percentatge de vot lleugerament superior al de la darrera consulta sobre la independència, realitzada a finals de l'any 2012.

Gràfic 3. Participació en consultes i referèndums (%)

Per últim, si comparem la participació a la votació del pressupost amb els comicis electorals propis del sistema representatiu, aleshores si que veiem una clara diferència. Aquest fet no sorprèn en absolut, doncs totes les experiències de participació ciutadana sempre obtenen uns percentatges de participació molt inferiors als dels processos electorals convencionals.

Gràfic 4. Participació electoral (%)

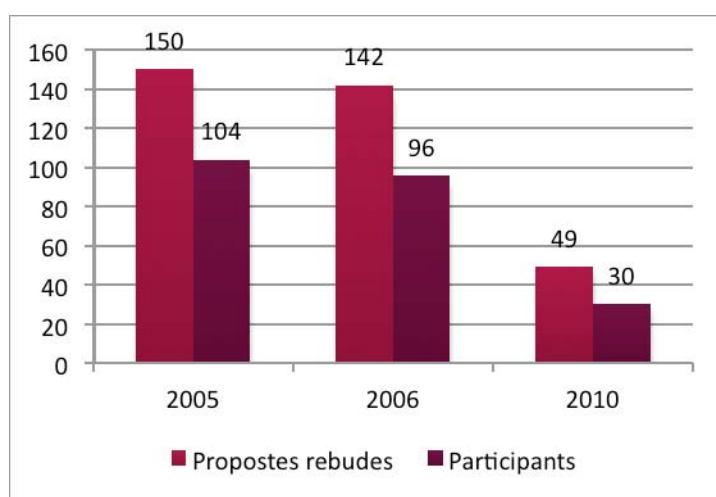
Destaca, tanmateix, la proximitat amb els percentatges de participació de les eleccions europees, especialment les de l'any 2009.

REALITZACIÓ DE PROPOSTES

No totes les edicions del Pressupost Participatiu han comptat amb mecanismes oberts a tota la ciutadania per a la realització de propostes. De les 7 edicions del Pressupost Participatiu n'hi ha hagut 4 que han contemplat mecanismes oberts per a la realització de propostes (2005, 2006, 2009 i 2010). En algunes edicions aquesta fase s'ha simplificat i ha estat la Comissió Permanent de Participació Ciutadana la que, a partir dels diferents instruments de planificació estratègica, ha seleccionat les propostes que s'han sotmès a participació. Quan la CPPC ha jugat aquest rol hi ha hagut altres òrgans participatius (com la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 o el Grup impulsor del Projecte Educatiu de Figaró) que han proposat accions a la CPPC. Cal recordar que les accions que provenen d'altres instruments de planificació estratègica (com el PAM, l'Agenda 21 o el Projecte Educatiu de Figaró) també han estat proposades i debatudes en els corresponents espais participatius quan s'han elaborat aquests plans.

Gràfic 5. Full de propostes

Es pot observar com el nombre de propostes rebudes i el nombre de participants a través d'aquest mecanisme va ser molt important en les dues primeres edicions. En canvi, en l'edició de l'any 2010 varen ser moltes menys les propostes que es van recollir a través d'aquest canal. El fet de disposar ja d'una important bateria de propostes d'edicions anteriors i dels diferents instruments de planificació, conjuntament amb l'existència d'altres canals de recollida de propostes, poden explicar aquesta disminució.

Així, l'any 2010 es varen recollir moltes més propostes a través d'altres canals amb una lògica més deliberativa. Concretament es van realitzar 6 grups de discussió amb diferents col·lectius (entitats, comerços, grup de dones del curs de català, grup d'homes del curs de català, grup de joves de la tarda jove del centre cívic i grup de gent gran del centre cívic. Al mateix temps, es va realitzar una sessió de la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 i una sessió del Grup impulsor del Projecte Educatiu de Figaró, totes dues adreçades a la selecció de propostes dels respectius plans d'acció. En conjunt veren participar en la fase de realització de propostes 93 persones que van produir un total de 156 propostes.

Mecanisme	Nombre de participants	Nombre de propostes
Full de propostes	30	49
Comissió Seguiment A21	10	10
Grup impulsor PEF	8	11
Grup discussió Entitats	7	9
Grup discussió Comerços	5	2
Grup discussió Dones	9	22
Grup discussió Homes	7	16
Grup discussió Joves	8	21
Grup discussió Gent Gran	9	16
Total	93	156

Taula 1 Propostes recollides Edició 2010

Cal remarcar, d'altra banda, que en les edicions en que es van elaborar Plans d'Actuació Municipal de mandat (2007 i 2011) es va dur a terme un procés participatiu molt complet amb diferents mecanismes propositius i deliberatius (grups de discussió sectorials, consell de poble, etc.) per acabar determinant les accions d'aquests plans de mandat que, al seu torn, alimenten anualment les butlletes que es sotmeten a participació a través del Pressupost Participatiu.

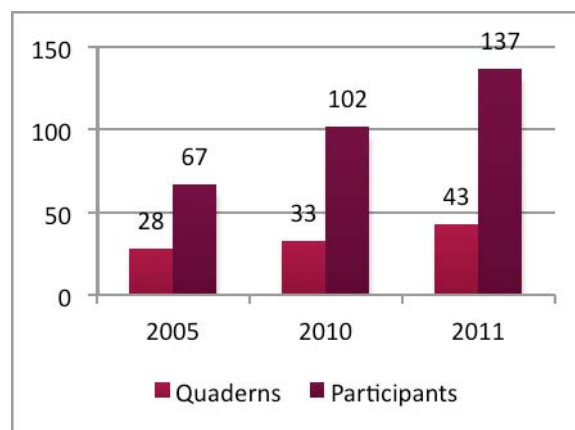
Per últim, fer esment al Quadern Escolar per al Debat en Família com un altre dels mecanismes que s'ha utilitzat per recollir propostes.

EL QUADERN FAMILIAR

El Quadern Escolar per al Debat en Família ha estat un mecanisme utilitzat des de la primera edició amb un doble objectiu: a) fomentar el debat i la **participació infantil** a través de l'escola i b) traslladar els debats del Pressupost Participatiu en el sí dels **nuclis familiars**. Es tracta d'un instrument a través del qual

s'incentiva el debat primer a l'aula (on es realitza alguna activitat i s'omple una part del quadern) i després a les llars (on el conjunt dels membres de la família han de debatre diferents temes per acabar d'omplir els exercicis del quadern que l'infant ha de retornar a l'escola). Com es pot veure en el gràfic, és un instrument que permet la participació d'un nombre important de ciutadans -més enllà dels infants- i que, amb el temps, ha anat millorant els nivells de resposta de les famílies.

EL CONSELL DE POBLE

El Consell de Poble ha estat un mecanisme **poc utilitzat** en el marc dels Pressupostos Participatius. En les primeres edicions es va utilitzar per al Taller de Futur i per a la realització i el debat de propostes. La baixa participació del Consell de Poble de debat de propostes de l'any 2006 (només 15 persones) va portar a reduir l'ús d'aquest mecanisme, molt utilitzat d'altra banda en altres processos participatius del municipi, com el Pla d'Actuació Municipal (PAM), on es decideixen les grans inversions de cada mandat; votades amb un mecanisme molt similar al que s'utilitza als Pressupostos Participatius.

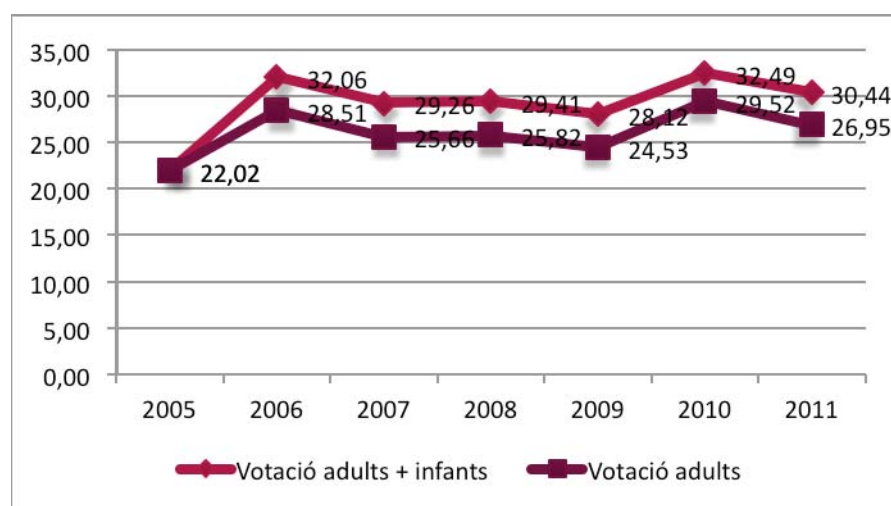
Els participants

En aquest apartat s'analitza la quantitat i la diversitat dels participants als Pressupostos Participatius. Centrem l'anàlisi en els participants a la votació popular, doncs és l'únic mecanisme del qual disposem de dades per a tota la sèrie temporal i desagregades per diferents col·lectius.

QUANTITAT DE PARTICIPANTS

Tot i que només disposem de les dades relatives a la votació popular, podem suposar que la participació total al procés és en realitat lleugerament superior, doncs és bastant probable que hi hagi persones que hagin participat en diferents espais i mecanismes al llarg del procés (consells de poble, realització de propostes, audiències, tallers sectorials, espais participatius del PAM, etc.) però que no hagin exercit el seu dret a vot. Així, podem estimar que la participació al Pressupost Participatiu de Figaró-Montmany es situa **per sobre dels 350 participants anuals**, fet que representa aproximadament una tercera part de la població total del municipi.

Gràfic 7. Evolució del vot percentual

Centrant-nos amb la participació a la votació popular veiem com es produeix un gran salt quantitatiu entre la primera i la segona edició. A continuació la participació s'estabilitza

entre els anys 2007 i 2009 per assolir el seu màxim l'any 2010 i tornar a caure lleugerament en la darrera edició.

El salt de l'any 2006 segurament es pot explicar pel fet que el primer any el mecanisme era encara nou i desconegut. El bon funcionament de l'any 2005 i l'execució de les propostes escollides ben segur que va contribuir a millorar la participació l'any 2006. A més, l'any 2006 s'inicia també l'experiència de votació infantil. Hi ha, però, un altre factor que explica aquest increment de participació i que fa que, a més, l'any 2006 s'obtingui un màxim relatiu. Aquest factor és la coincidència en el temps i en l'espai de la votació del Pressupost Participatiu amb la votació del referèndum sobre l'Estatut. És ben sabut que la coincidència de dues eleccions fa incrementar la participació de les que solen tenir menys concurrència.

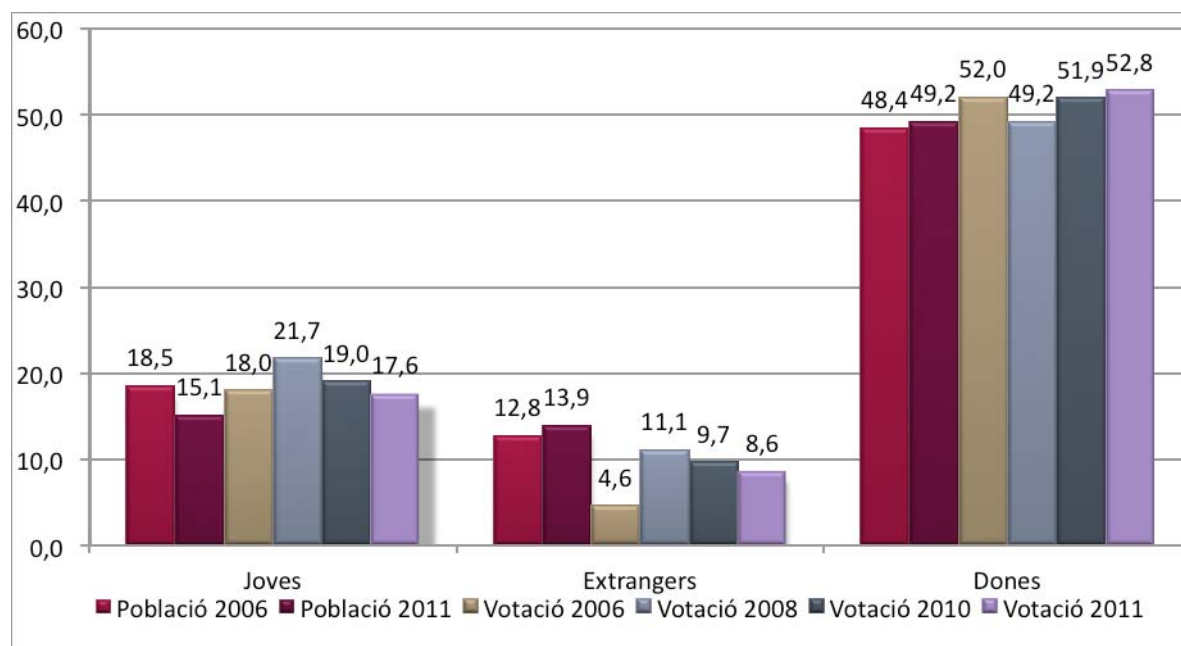
El punt màxim de participació s'assoleix en l'edició de l'any 2010. Tot i que en aquella edició no hi va haver cap altre esdeveniment especial, ens consta que aquell any es va fer un important esforç en la difusió i la dinamització de la votació. També es van dur a terme múltiples i diverses accions en la fase de realització de propostes (tallers, grups de discussió, etc.), fet que pot haver contribuït a un major coneixement del procés i una major implicació de la ciutadania.

DIVERSITAT DE PARTICIPANTS

En termes generals podem afirmar que la participació al Pressupost Participatiu de Figaró-Montmany s'ha produït amb un **alt grau de diversitat**, almenys pel que fa a la votació popular i pels col·lectius que hem pogut analitzar.

Hem centrat l'anàlisi en tres col·lectius susceptibles de ser infra-representats en els processos participatius: la població jove (menors de 30 anys), la població femenina i la població immigrada. Tal i com es mostra en el següent gràfic, pràcticament en tots els casos el percentatge de persones d'aquests col·lectius entre els votants és molt similar al percentatge d'aquests col·lectius entre el conjunt de la població, essent fins i tot superior en el cas de la població jove i la població femenina.

Gràfic 2. Percentatge de presència per col·lectius

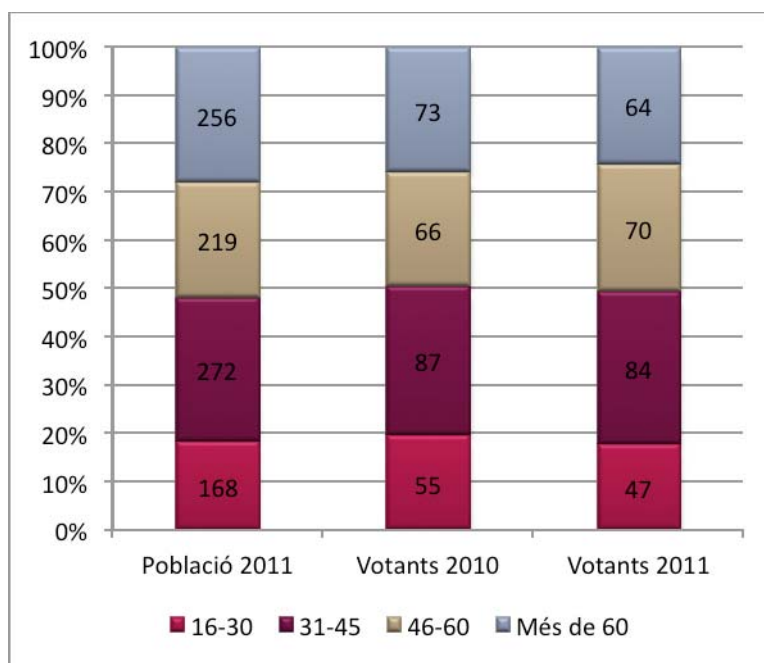

Grups d'edat

Si ens fixem en la distribució dels votants per grups d'edat (només hi ha dades en les dues darreres edicions) veiem com es produeix una **distribució entre els votants molt similar a la distribució per grups d'edat que trobem entre el conjunt de la població** del municipi.

Gràfic 9. Grups d'edat

S'observa una molt lleugera sobre-representació de la població adulta l'any 2011, una lleugera sobre-representació de la població jove l'any 2010 i una petita infra-representació de la població major de 60 anys en tots dos anys, especialment en la darrera edició. Cal tenir present, però, que la presència de dues residències per a

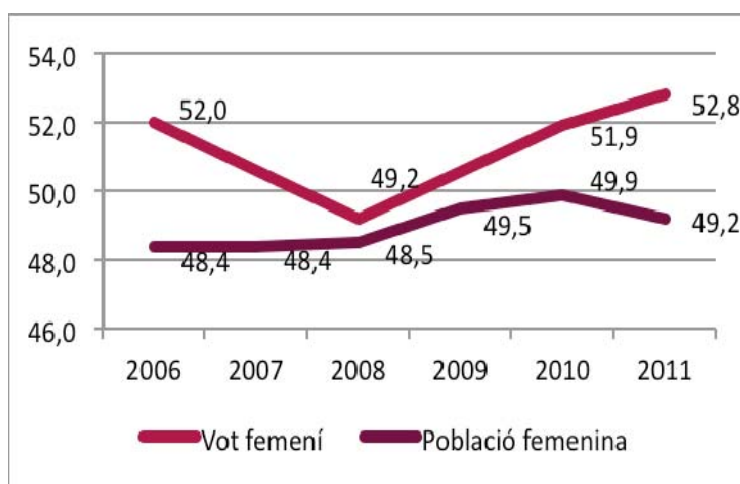

gent gran al municipi fa incrementar el pes de la població major de 60 anys al municipi i, al mateix temps, es tracta d'un perfil de ciutadans (els de les residències de gent gran) que presenten algunes dificultats per participar en el procés.

Gènere

Gràfic 10. Evolució vot femení (%)

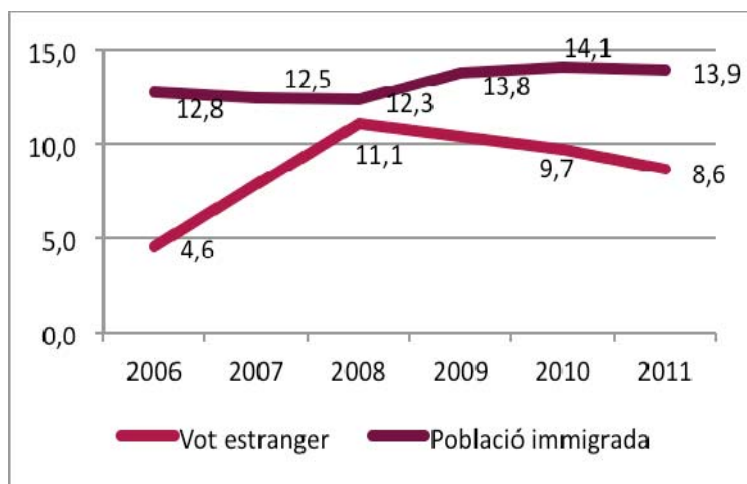
Pel que fa a l'evolució del vot femení, podem veure com en totes les edicions el percentatge de dones entre els votants es situa per sobre del percentatge de dones entre la població. La diferència és força significativa en l'edició del 2006, es redueix en l'edició de l'any 2008 i torna a incrementar-se en les dues darreres edicions en que, tot i un cert retrocés de la població femenina, es produeix un increment de les dones entre els votants.

Població immigrada

Més particular és el cas del col·lectiu de persones immigrades. Es tracta d'un col·lectiu on les dificultats per participar en processos d'aquesta mena solen ser molt més grans i, de fet, és una població que sovint queda invisibilitzada en aquest tipus de dinàmiques. En aquest sentit, s'ha de considerar com un **gran èxit** el fet d'haver aconseguit que el percentatge de persones estrangeres entre els votants hagi arribat a l'11,1% l'any 2008 quan la població immigrada representava el 12,3% de la població del municipi.

Gràfic 11. Evolució vot estranger (%)

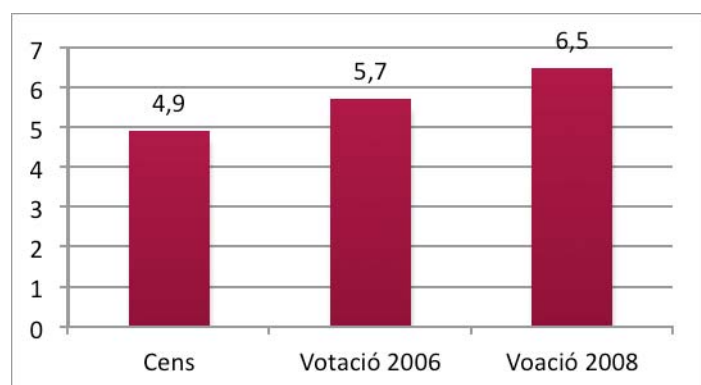

L'evolució del vot reflecteix els esforços realitzats per dinamitzar el vot entre aquest col·lectiu. Es realitzen sessions tant amb dones com amb homes i es compta amb una intèrpret. L'activitat que segurament ha generat un major impacte en aquest sentit són les classes de

català per a dones immigrades, on es dediquen dues sessions als Pressupostos Participatius (una per a la realització de propostes i l'altra per la votació).

Segones residències

Gràfic 12. *Vot segones residències (%)*

electoral.

Per a aquest darrer col·lectiu només disposem de dades dels anys 2006 i 2008. En les dues edicions el percentatge de segones residències entre els votants va ser lleugerament al percentatge de segones residències en el cens

Les accions

EL FILTRATGE

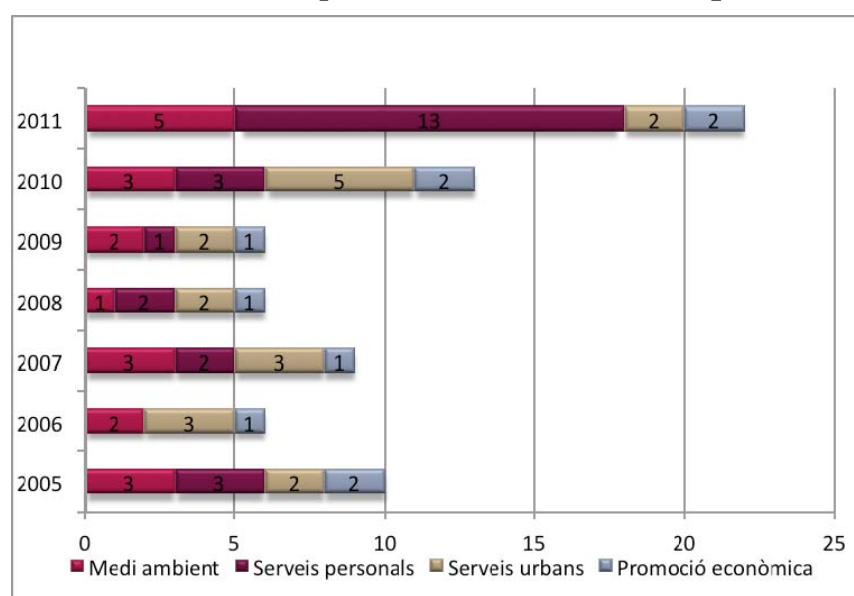
Les propostes de la ciutadania han de complir una sèrie de requisits per ser incorporades a la butlleta per votar. Pel que fa als requisits substantius, no s'accepten ni les propostes que fomentin l'exclusió social ni les que siguin ambientalment insostenibles. També existeixen requisits de viabilitat tècnica, legalitat i competència municipal.

ELS CRITERIS DE VALOR AFEGIT

El mecanisme conte amb uns criteris de valor afegit que ponderen les propostes. Es busca coherència entre els instruments de planificació estratègica (PAM, Agenda 21, PEF, etc.) i la prioritització de la despesa anual. Alhora es sobrevaloren les propostes que tenen a veure amb les necessitats bàsiques.

ELS RESULTATS

En primer lloc hem de destacar el fet que el nombre d'accions escollides ha variat molt significativament entre les diferents edicions, fet que no s'explica per la variació en la quantitat de recursos sotmesa a participació, doncs algunes de les edicions amb menys recursos són les que han proporcionat el

major nombre d'accions escollides.

Gràfic 13. Temàtica de les accions (resultats)

Així, si bé en les 5 primeres edicions el nombre

d'accions escollides oscil·la entre les 6 i les 10 accions, en les dues darreres edicions aquesta xifra s'ha incrementat fins a les 13 accions en l'edició 2010 i 22 accions en l'edició 2011. Aquest fet té a veure tant amb una reducció de les accions de major import en les darreres edicions com amb un increment d'accions pressupostades amb costos molt baixos.

Pel que fa als àmbits temàtics observem com el mecanisme, que força a que hi hagi almenys una acció per cada línia estratègica o àmbit d'actuació, fa incrementar el pes de les accions de promoció econòmica. Aquestes accions, tot i ser poc significatives a les butlletes, sempre acaben formant part del resultat, tot i que en moltes ocasions només hi ha una acció d'aquest àmbit en el resultat final.

Pel que fa a la resta d'àmbits, trobem una certa sobre representació de les accions vinculades als serveis urbans (la majoria de les quals són inversions), mentre que les accions de medi ambient i serveis a les persones són, en general, força constants en totes les edicions. Per últim, cal destacar el fet que algunes de les accions escollides es van repetint en diverses edicions, ja sigui perquè són accions que tenen una lògica de servei permanent o bé perquè la seva execució ha estat insuficient o no ha estat prou satisfactòria¹.

GRAU D'EXECUCIÓ DE LES ACCIONS

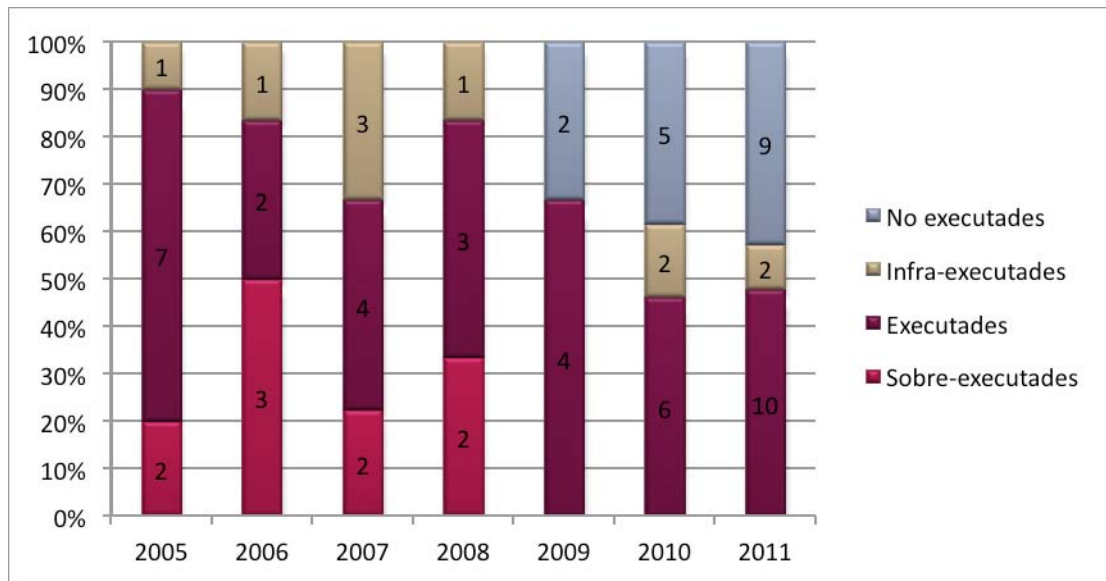
Un dels efectes més importants de la crisi econòmica sobre el Pressupost participatiu segurament rau en una major dificultat per executar es accions sorgides del procés. En el següent gràfic podem observar com s'ha passat d'una situació de sobre-execució de moltes de les accions a un nou escenari en el que bona part de les accions sorgides del procés en les edicions 2010 i 2011 encara estan per executar.

Gràfic 14. Grau d'execució de les accions

---

¹ Algunes d'aquestes accions són: recuperació d'antics camins del municipi, recuperació de fonts, ampliació del servei de vigilància, eliminem les barreres arquitectòniques, baranes a les escales del poble, incrementar els ajuts econòmics a les persones amb risc d'exclusió social, millora de l'enllumenat.

Conseqüències

UTILITAT

Entre les persones implicades en la present avaluació hi ha un gran consens sobre la utilitat del Pressupost Participatiu. Es considera que ha estat un instrument molt útil pels següents motius:

- Ha ajudat a pensar el municipi en la seva globalitat.
- Ha permès treballar de manera transversal dins l'ajuntament.
- Ha tingut un impacte directe i tangible en la mesura amb que les propostes guanyadores s'havien d'executar durant l'any següent.
- Ha estat un instrument de transparència.
- Ha permès materialitzar un altre estil de fer política basat en un model de democràcia participativa.
- Ha recollit les necessitats i les prioritats de la població, amb un nivell de resposta molt elevat.

Només una de les persones entrevistades ha qüestionat la utilitat del mecanisme, argumentant que el percentatge de recursos sotmesos a participació era massa baix i criticant el fet que l'ajuntament ha executat a través del Pressupost Participatiu accions que tenia l'obligació d'executar.

APRENENTATGE

En general hi ha la percepció que els pressupostos participatius han permès un aprenentatge significatiu per part de tothom qui hi ha participat; tant a nivell ciutadà com tècnic i polític: "tothom ha après de tothom".

Destaquen diferents tipologies d'aprenentatge:

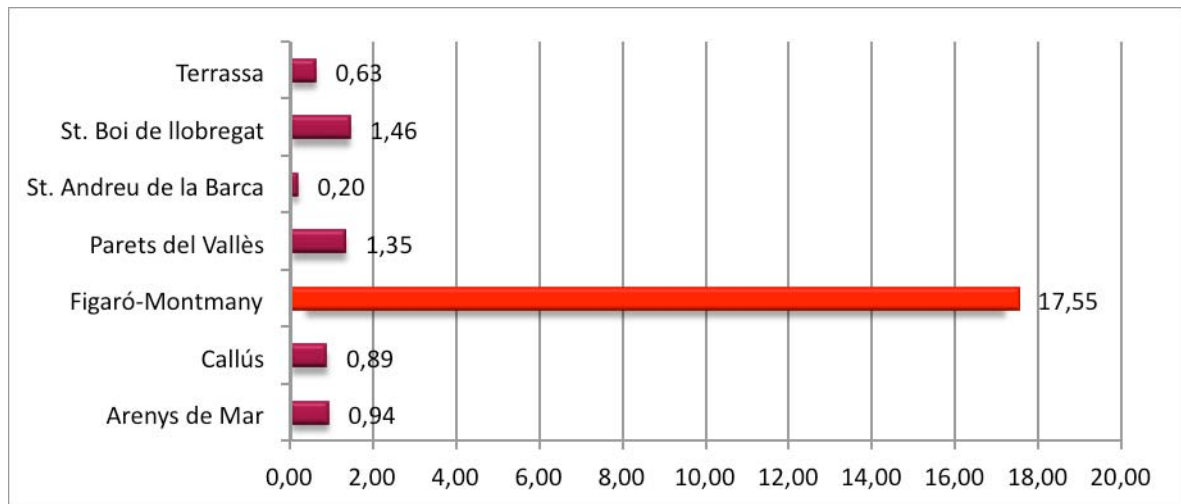
- S'ha après una nova manera de participar en la política que va més enllà del vot cada 4 anys

- S'ha après a participar, a debatre i a escoltar
- S'ha après a treballar conjuntament
- S'ha après què és el Pressupost Municipal, com funciona i quines són les seves limitacions
- S'ha après sobre els problemes que té el municipi, les seves possibles solucions i els diferents punts de vista que hi ha sobre un mateix problema.

IMPACTE SOBRE EL PRESSUPOST

El percentatge de pressupost municipal decidit de forma participativa a partir del mecanisme del Pressupost Participatiu ha oscilat molt any rere any, arribant a afectar més del 17% de la despesa liquidada en la primera edició o per contra, anys on l'impacte sobre el pressuposts fou inferior al 3%. Si ens fixem en el conjunt de la sèrie trobem que, de mitjana, al Figaró s'ha decidit a través del Pressupost participatiu el 8,20% de la despesa anual. Si incorporem les Grans Inversions del PAM (procés que segueix una metodologia pràcticament igual a la dels Pressupostos Participatius però, enlloc de repetir-se anualment, es duu a terme a l'inici de cada mandat amb l'objectiu de determinar les grans inversions dels propers quatre anys), aleshores aquesta xifra puja fins a l'12,37%. Comparant aquestes dades amb altres municipis catalans que han impulsat el pressupost participatiu veiem com, de nou, Figaró-Montmany destaca per estar molt per sobre de la resta (Blanco i Ballester, 2011). Fins i tot en l'any en que s'ha comptabilitzat menys despesa associada al Pressupost Participatiu, el percentatge de Figaró-Montmany supera la resta de municipis.

Gràfic 15. Percentatge decidit participadament per municipis

Reptes pel futur

A partir de l'avaluació realitzada en les fases precedents, els dies 19 de setembre i el 3 d'octubre de 2013 van tenir lloc dues sessions de treball amb un Grup d'Experts, format per gent de l'àmbit acadèmic, professional i polític. A continuació, resumirem les principals aportacions que es van fer en les dues sessions de debat encaminades a abordar els reptes pel futur d'aquesta experiència d'innovació democràtica en un context de canvi d'època i pensar com adaptar-los al nou context de crisis. En la versió extensa de l'informe, hi trobareu propostes més concretes encaminades a revisar i reformular el mètode intentant donar resposta a les debilitats detectades en l'avaluació.

L'objectiu era debatre els Pressupostos Participatius (PrP) com a instrument en un context de canvi d'època i pensar com adaptar-los al nou context de crisis,

Hi ha un consens molt generalitzat sobre el fet que els Pressupostos Participatius no només són viables en temps de crisis, sinó que són més necessaris que mai. En paraules d'un dels assistents: "Els Pressupostos Participatius són precisament, un instrument per gestionar l'escassetat i no l'abundància", "en temps de restriccions econòmiques és quan és més necessari prioritzar".

Tot i això, els assistents varen coincidir en que cal adaptar aquest instrument al canvi d'època. Per un costat, la crisis suposa escassetat de recursos. Es va esmentar la possibilitat de què el Figaró-Montmany tornés a convertir-se en "un referent" de la democràcia participativa a Catalunya (El Porto Alegre Català?) i es plantegés la possibilitat de ser el primer a obrir la participació als Ingressos. Venint d'una època en el que la tendència ha estat clarament incremental, es veia fonamental discutir sobre la "grandària del pastís" a repartir i sobre les possibilitats de pensar en com augmentar-lo, o si més no mantenir-lo. Tot i que no es van elaborar propostes concretes, es va considerar un "camp a explorar". Consens total en que, en una primera fase, es tractaria d'obrir un espai de deliberació: passar del com gastem el que tenim, al com obtenim recursos? En una fase prèvia fer un diagnòstic per

identificar d'on venen els ingressos i un recull de criteris i de idees sobre possibles noves fonts ingressos.

Per l'altre la crisi és alhora un canvi d'època, que afecta les formes d'entendre la democràcia i la participació. En aquest sentit, cal adaptar-se i entendre la situació actual de politització, les mobilitzacions i els nous col·lectius sorgits del (o que tenen un ADN) 15M, junt amb el paper de les xarxes socials com una potència cívica, participativa i comunitària que s'ha de "aprofitar". El moment actual obliga per tant "a repensar processos". Així, no es tractaria tant de "animar a participar" a la població, com de pensar mecanismes que s'adaptin a les noves dinàmiques de base per tal de què els PrP incorporin aquesta energia ciutadana. És a dir, afavorir processos més "de baix a dalt", més autònoms, menys dirigits des de les institucions. Van sortir dues propostes de caire més concret encaminades a practicar un model participatiu més "adaptat" a les noves formes de participació i politització sorgides del 15M: la co-gestió i corresponsabilització en l'execució i el paper de les xarxes socials.

Es va suggerir donar més responsabilitat a la ciutadania a la fase d'execució de les accions no només millorant els mecanismes de seguiment sinó incorporant la lògica de la co-dinamització/co-gestió que ofereixin autonomia alhora que permeten ser innovador en un context d'escassetat de recursos. Els PrP com una eina que s'ofereix des de "lo públic" per facilitar propostes que apareixen des de la ciutadania.

Per altre banda, es va proposar incorporar la potencia de les xarxes socials com espai de politització i per millorar la transparència i reforçar la devolució dels resultats i el seguiment de la seva execució. L'ús de les Xarxes socials pot servir per arribar e involucrar al col·lectiu dels 12 als 16 anys, actualment exclòs de la participació dels PrP (tipus 2)

ANNEX. TAULA RESUM

	Aspectes a destacar	Aspectes a millorar
Coordinació	<p>Hi ha acord polític sobre el fet de fer el procés i sobre el mètode.</p> <p>El procés té un ampli recolzament social.</p> <p>Hi ha hagut un compromís polític clar per part del govern de la CAF, que és qui ha impulsat i liderat el procés.</p> <p>La coordinació del procés recau en un òrgan plural, la CPPC.</p> <p>En general, la CPPC ha estat un espai de treball cordial i ben avingut.</p> <p>La majoria de representants dels diferents partits polítics s'han implicat a la CPPC.</p> <p>La reduïda estructura organitzativa de l'ajuntament facilita la coordinació entre tècnics i entre tècnics i polítics.</p> <p>Hi ha una bona coordinació entre el Pressupost Participatiu i els diferents instruments de planificació (Agenda 21, PAM, PEF, etc.).</p> <p>La participació forma part de l'esperit del govern de la CAF. El Pressupost Participatiu és només un dels mecanismes que s'utilitza.</p> <p>Hi ha un esforç de coordinació entre els diferents mecanismes participatius utilitzats.</p> <p>Cal destacar la importància i l'impacte sobre el pressupost municipal del procés participatiu</p>	<p>El procés té poca autonomia. La continuïtat i l'èxit del mateix depenen excessivament del lideratge del govern municipal.</p> <p>Alguns sectors de població (joves, immigrants) han tingut poca presència a la CPPC.</p> <p>La freqüència de sessions de la CPPC i l'assistència dels seus membres és molt oscil·lant.</p> <p>Els representants de la ciutadania i d'algunes associacions assisteixen poc a la CPPC i han causat diverses baixes.</p> <p>Ha desaparegut la Taula d'Entitats i els representants de les entitats a la CPPC no rendeixen comptes a les altres entitats.</p> <p>Des de FP-PSC es considera que la CPPC és un espai on "el govern i la tècnica exposen i la resta accepta". Hi ha altres membres de la CPPC que han mostrat el seu acord amb aquesta afirmació. Des de la Caf es diu que això no és així.</p> <p>Es disposen de pocs recursos per destinar-los a la coordinació i la dinamització del procés.</p> <p>En ocasions al municipi hi ha una certa "saturació participativa".</p>

	sobre les Grans Inversions del mandat.	
<p>Participants (Qui)</p>	<p>La participació al procés és molt alta en comparació amb altres experiències.</p> <p>El nivell de participació a la fase de votació és molt elevat i s'ha mantingut força estable.</p> <p>En termes generals, entre els participants hi ha un alt grau de diversitat.</p> <p>La participació dels joves i de les dones és lleugerament superior a la mitjana.</p> <p>La participació infantil és molt ben valorada.</p> <p>La participació del col·lectiu de persones immigrades és un dels èxits del procés.</p> <p>Hi ha un important grup de dones grans que participen molt i de forma molt activa.</p> <p>Entre els participants més actius hi ha representants dels diferents grups polítics.</p>	<p>La participació juvenil i el vot estranger han disminuït en les darreres edicions.</p> <p>La franja d'edat de 12 a 16 anys no té cap espai on participar. El fet que no hi hagi un Institut d'Educació Secundària al municipi ho dificulta.</p> <p>La població major de 60 anys està lleugerament infra-representada.</p> <p>La participació de les segones residències és inferior a la mitjana.</p> <p>El registre de participació per a segones residències i persones nascudes al municipi no s'actualitza.</p> <p>La participació és molt alta en la votació i és significativament més baixa els espais deliberatius.</p> <p>Hi ha un grup de persones que participa molt a tot arreu, però costa mobilitzar el gruix de la població.</p> <p>Entre les persones més actives predominen les persones associades.</p> <p>Les persones més properes a l'equip de govern tendeixen a participar més activament; mentre que alguns dels sectors més propers a l'oposició es mostren incrèduls i sovint opten per no participar.</p> <p>Hi ha certes dificultats per mobilitzar la gent que no fa "vida al poble".</p>

<p>Tema (Què)</p>	<p>En les primeres edicions la quantitat de recursos sotmesa a participació era molt significativa.</p> <p>Les Grans Inversions del mandat també es decideixen participativament amb el PAM, amb un impacte sobre el pressupost municipal superior al dels Pressupostos Participatius.</p> <p>El ventall de temes sobre els quals es poden fer propostes és molt ampli.</p> <p>Els criteris de filtratge han estat consensuats i no generen conflicte.</p> <p>Hi ha un predomini de les inversions i les accions de caràcter puntual entre les propostes.</p> <p>Es busca una coherència entre la planificació estratègica i les accions del pressupost participatiu.</p> <p>Es considera adequat que es sobre-valorin les propostes que cobreixen necessitats bàsiques.</p>	<p>En els darrers anys han disminuït els recursos sotmesos a participació.</p> <p>Una part dels recursos sotmesos a participació està condicionada a l'obtenció de finançament.</p> <p>La reforma de l'administració local podria afectar al filtre de propostes de "competència municipal".</p> <p>S'han acceptat propostes plurianuals i serveis permanents que han condicionat exercicis futurs.</p> <p>Des de l'oposició es considera que algunes de les propostes acceptades són igualment d'obligada execució per part de l'ajuntament.</p> <p>Sovint es reben propostes d'accions que ja han estat executades o bé ja estan planificades.</p> <p>Hi ha una certa confusió sobre quins són els criteris de valor afegit i com s'apliquen.</p> <p>Els criteris de valor afegit no han estat revisats en en els darrers anys i potser s'haurien d'adaptar al nou context.</p> <p>S'afavoreixen les propostes de caràcter majoritari i això dificulta la irrupció de propostes sorgides de col·lectius (o posicionaments) minoritaris.</p> <p>Algunes de les propostes que es realitzen comencen a ser molt repetitives.</p>
--------------------------	--	---

<p>Mètode (Com)</p>	<p>Es recullen les accions proposades i debatudes en diferents instruments de planificació (Agenda 21, PAM, PEF, etc.).</p> <p>El procés participatiu del PAM té molts espais de deliberació i permet, cada 4 anys, proposar i debatre propostes.</p> <p>En algunes edicions hi ha hagut espais deliberatius en la fase de propostes.</p> <p>Les sessions deliberatives s'han desenvolupat utilitzant tècniques per dinamitzar el debat.</p> <p>Les diferents activitats de dinamització de la votació han donat molt bons resultats.</p> <p>El vot electrònic és un bon complement del vot presencial, tot i que no el substitueix.</p> <p>El Quadern Escolar per al Debat en Família és molt ben valorat i funciona molt bé.</p> <p>La diversitat de mecanismes utilitzats permet arribar a diferents col·lectius.</p> <p>Tot el procés i els seus materials són públics i accessibles.</p> <p>El resultat del procés sempre es publiciten.</p>	<p>La fase de fer propostes ha perdut força i no s'obre anualment al conjunt de la ciutadania.</p> <p>El procés es concentra molt en la votació i poc en la deliberació. No hi ha debat sobre les propostes.</p> <p>El fet que el vot electrònic i el presencial no es facin simultàniament dificulta l'ús del vot electrònic.</p> <p>El Consell de Poble ha estat poc utilitzat i els nivells de participació sovint han estat més baixos.</p> <p>La complexitat del procés en fa difícil la seva comunicació.</p> <p>Els materials utilitzats per a la difusió són complexos, costosos i utilitzen un llenguatge massa tècnic. La comunicació ha estat identificada com una de les principals debilitats del procés.</p> <p>Es podria millorar la transparència facilitant l'accés on-line a dades actualitzades permanentment del pressupost municipal en curs i de l'estat d'execució de les accions del pressupost participatiu.</p> <p>S'ha deixat de fer l'audiència pública de l'inici del procés, on es rendien comptes de la darrera edició.</p> <p>La devolució dels resultats i el seguiment de la seva execució són aspectes a millorar.</p> <p>No es sotmet a participació la concreció i la implementació de les accions escollides. Sovint les accions són molt generalistes i requereixen d'una concreció que decideix el govern municipal.</p>
----------------------------	---	--

<p>Conseqüències</p>	<p>Els resultats del procés són clars, concrets, tangibles i d'execució immediata.</p> <p>En les primeres edicions el grau d'execució de les accions va ser molt elevat.</p> <p>Hi ha un gran consens sobre la utilitat de l'instrument.</p> <p>Alguns espais del procés han contribuït a fomentar la interacció i millorar les relacions entre els participants.</p> <p>Tothom qui ha participat al procés ha après, "tothom ha après de tothom".</p> <p>Els Pressupostos Participatius han canviat i democratitzat la manera de fer política.</p> <p>Moltes de les propostes sorgides i executades tenen una marcada orientació social i ambiental.</p> <p>Algunes de les propostes executades (sobretot les de major cost) han generat transformacions molt significatives per al municipi.</p> <p>Destaca l'impacte sobre el pressupost municipal del procés participatiu sobre les Grans Inversions del mandat. Tot i això, aquest es limita a molt poques inversions.</p> <p>El Pressupost Participatiu i el procés sobre les Grans Inversions es complementen, fet que permet decidir participadament sobre un gran nombre d'accions de diferent envergadura.</p>	<p>En les darreres edicions s'han escollit més propostes però de menys cost, fet que ha dificultat la seva execució.</p> <p>L'impacte sobre el conjunt del pressupost municipal és relativament baix, sobretot si no es té en compte el procés participatiu sobre les Grans Inversions del mandat.</p> <p>Algunes de les accions escollides es van repetint en diverses edicions.</p> <p>L'execució de les accions depèn excessivament de la voluntat política de cada regidor/a per executar les propostes que afecten a la seva regidoria.</p> <p>En els darrers anys no s'han pogut executar totes les accions.</p> <p>Hi ha una manca de seguiment sobre l'execució de les accions guanyadores de cada edició.</p> <p>L'impacte sobre la societat de moltes de les accions és poc significant.</p> <p>Concentrar el procés en la votació dificulta que es pugui generar una millora de les relacions.</p>
-----------------------------	--	---

